

A városok és a felelősségvállalás

Az első gondolataim közé tartozott, miután hazajöttem a síelésből, hogy a városok megölik az embereket.

Tudom, ez most biztosan hülyén hangzik, de így van. Az ember egyrészt nem hangya: nem arra találták ki, hogy összezsúfolva, egy királynő alatt mindenki be legyen osztva és csinálja a neki kiosztott szerepet. Vadászok voltunk, gyilkosok, territóriummal, büszkeséggel és individualitással. Hová tűnik ez? Bekerülünk valami városba, megannyi másik közé, éljük a mindennapjainkat valami bűzös, gázzal telt helyen: beleszürkülünk, elsorvadunk benne, és még csak észre sem vesszük. Vagy páran talán igen: az ilyenek kapják el a feltünetési viszketegségnek nevezett betegséget, mert ő "egyéni" akar lenni. Legyen, ámen, de ezt a legtöbbször külsővel akarják elérni, holott nem azzal kéne.

Van egy furcsa trilógia, amin nem olyan régen olvastam: Dark Sun-on, az AD&D egyik világán játszódik, sima fantasy. Ám volt benne egy mondat, amit szeretnék veletek megosztani:

"A városok mesterséges dolgok, amiket először a szükség hozott létre, hiszen az embereknek együtt nagyobb esélyük volt az életben maradásra. Ám ez az idők során megváltozott, és a városokból a kereskedelem és az ipar központja lett. Ahogy nő a népesség, a hely egyre szűkebbé válik és a lélek összezsugorodik. Az emberek egyre zárkózottabbak lesznek. Magukkal ragadja őket a túlzásúfóltságból adódó ritmus. Mindig mindenki siet, mindig mindenki mindenkinek az útjában van. Az emberek feszültebbek, egyre kevésbé bíznak meg egymásban, és mindenre erőszakkal válaszolnak.

A városok egészségtelenek."

Mindenben igaza van. Ma már nem lenne feltétlenül szükséges városban élni az életben maradáshoz, mégis ezt tesszük, holott érezzük valahol belül, hogy a lelkünk rémülten kiált segítségért.

De akkor miért nem próbálunk változtatni?

Talán a válasz erre is az emberek gyengeségében keresendő. Képtelenek vagyunk maguk lenni, mindig kell valaki, akire hagyatkozni lehet. És ennek semmi köze ahhoz, hogy megszoktuk, hogy volt vezetőnk, király, vagy valami hasonló. Egyszerűen gyengék az emberek (szándékosan nem számolom ide magamat, tartások ezért beképzeltnek, de majd egyszer kifejtem), hogy a dolgok mögé akarjanak látni, vagy hogy önmaguk akarjanak döntést hozni. Hiszen miről is kell döntést hozni manapság? Nagyjából arról, hogy ki döntsön helyettünk. Szép. Csak egy kicsit ironikus.

Megválasztunk valakit az ország élére, hogy majd dönt helyettünk. Mondják, nem lehetne megoldani, hogy mindenki dönthessen, mert dárta. Valóban, papíron az is volt. De például, hogy haladjunk a korrall, internettel és számítógéppel pillanatok alatt és töredék pénzért meg lehetne valósítani. Hogy nem értünk hozzá? Utána kell olvasni. Hogy nincs rá idő? Csinálni kell.

De nem feladni. Nem mindig befogni a szánkat és másra bízni valamit.

És az egész azért van, mert az emberek nem mernek felelősséget vállalni. Félnék valamitől, talán büntetéstől, talán megvetéstől, nem tudom. Csak azt látom, hogy félnék bármilyen felelősséget is a vállukra venni, és elismerni, hogy igen, ezt ők csinálták, ők hozták a döntést.

Hát nem látjátok, hogy ezzel a becsület is kiveszik? Hogy ezzel mennyire elcsökevényesedik a lélek? Hogy lassan elveszítjük, ami valóban emberré tesz?

Nem az írás, az eszközhasználat, ami emberekké tesz, hanem a tudat. A tudat, a lélek, és a tetteink. És amikor ezek elsorvadnak, akkor elsorvad az ember is.

Talán ideje lenne ezt másnak is átgondolnia.

Created by Peter Molnar <mail@petermolnar.net>, published at 2005-02-26 21:12 UTC, last modified at 2021-05-11 11:49 UTC, to canonical URL <https://petermolnar.net/journal/a-varosok-es-a-felelossegvallas/>, licensed under CC-BY-4.0.